

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто сутність поняття “оборотних активів” та заходи щодо підвищення ефективності їх використання.

Ключові слова: оборотні кошти, кругообіг, ефективність, удосконалення.

Abstract

The essence of the concept of "current assets" and measures to improve the efficiency of their use are considered.

Keywords: working capital, circulation, efficiency, improvement.

Вступ

Розвиток ринкових відносин в Україні потребує нових підходів до управління економікою на макро- та мікрорівнях. Особливо важливо налагодити такий механізм управління активами підприємства, який не тільки відповідає ринковим умовам діяльності підприємства, але й забезпечує достатню платоспроможність, ліквідність і прибутковість.

У сучасних умовах для більшості підприємств наслідком кризового явища є відсутність необхідної кількості оборотних коштів, що серйозно впливає на ефективність управління підприємствами. Крім того, через непослідовне застосування принципів організації процесів управління виробничі підприємства мають низькі резерви оборотних активів та низькі рівні їх використання.

Метою даної роботи є визначення можливих шляхів підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства.

Результати дослідження

Забезпечення безперервної роботи підприємства здійснюється завдяки наявності оборотних активів, які є складною економічною категорією, що включає в себе багато теоретичних і практичних питань.

Оборотні активи - це активи підприємства, які можуть бути легко і швидко перетворені на гроші або використані для генерації прибутку в найближчому майбутньому, зазвичай впродовж року. До них можуть належати:

1) запаси: товари, сировина, напівфабрикати та інші матеріали, які використовуються в процесі виробництва;

2) дебіторська заборгованість: кошти, які повинні бути сплачені клієнтами за товари або послуги, що були надані;

3) грошові кошти: готівка, наявність на рахунках у банку, депозити, що можуть бути легко перетворені на грошові кошти;

4) інвестиції в цінні папери: акції, облігації, які можуть бути продані швидко і перетворені на гроші.

Оборотні активи є важливим показником ефективності фінансової діяльності підприємства, оскільки вони дозволяють оцінити, наскільки швидко підприємство може перетворити свої активи на готівку для фінансування бізнесу і розширення діяльності.

Серед найважливіших з питань організації ефективного управління оборотними активами підприємств, що спрямовано на формування необхідного і достатнього обсягу активів підприємства за мінімальних витрат та підвищення ефективності їх використання, є ступінь раціональності використання оборотних активів, від якого залежить стан підприємства та його подальша діяльність [1].

Функції оборотних активів полягають у забезпеченні різноманітних процесів, необхідних для успішної діяльності підприємства. Основними функціями оборотних активів є:

- забезпечення операційної діяльності: оборотні активи забезпечують необхідну запасну частину для обладнання, сировини, матеріалів та інших ресурсів, які необхідні для виробництва продукції та надання послуг;

- забезпечення ліквідності: оборотні активи можуть бути легко та швидко перетворені в грошові кошти, що забезпечує ліквідність підприємства та його здатність виконувати зобов'язання перед кредиторами;

- забезпечення рентабельності: оборотні активи дозволяють збільшити рентабельність підприємства, знижуючи витрати на утримання запасів та забезпечення виробництва продукції;

- забезпечення зростання: оборотні активи допомагають підприємствам забезпечити рівномірне зростання та розвиток, зокрема, через збільшення виробництва та збуту продукції;

- зменшення ризиків: зберігання оборотних активів дозволяє підприємству зменшити ризики пов'язані з нестачею ресурсів або невиконанням зобов'язань перед клієнтами та партнерами.

Управління оборотними активами є пріоритетним у загальній системі фінансового менеджменту. Визначення обсягу і структури оборотних активів, джерела їх покриття та співвідношення цих джерел, є достатніми для забезпечення довгострокової виробничої та ефективної діяльності підприємства є цільовою установкою політики управління оборотним капіталом.

Політика управління оборотним капіталом повинна забезпечувати знаходження компромісу між ризиком втрати ліквідності та ефективністю діяльності, що зводиться до вирішення цих двох ключових питань платоспроможності та забезпечення прийняття обсягів, структури та прибутковості капіталу [2].

Удосконалення управління оборотними активами підприємства доцільно здійснювати за такими напрямками:

1. Оптимізація запасів: підприємство може зменшити обсяг запасів, збільшивши їх оборотність і знизивши витрати на зберігання. Це може бути досягнуто за допомогою вдосконалення системи управління запасами, прискорення часу доставки та оптимізації процесу виробництва.

2. Ефективний кредитний менеджмент: підприємство повинно забезпечити своєчасну оплату заборгованості з боку клієнтів, що забезпечить стабільність готівкового потоку і знизить ризик невиклати.

3. Поліпшення управління грошовими коштами: підприємство повинно мати ефективну систему контролю за грошовими потоками, щоб забезпечити вчасну оплату рахунків та мінімізувати негативний вплив затримки платежів.

4. Збільшення обсягу продажів: збільшення обсягу продажів допоможе збільшити оборотність оборотних активів підприємства, забезпечивши більш швидке перетворення активів на готівку.

5. Раціоналізація витрат: підприємство повинно забезпечити оптимальні умови використання ресурсів, щоб знизити загальні витрати, збільшити ефективність виробництва та збільшити рентабельність.

6. Використання факторингу: підприємство може скористатися послугами факторингових компаній, які можуть забезпечити швидке отримання грошових коштів за заборгованість з боку клієнтів, знизити ризик невиклати.

Висновки

Отже, дослідивши і проаналізувавши сутність та основні функції активів підприємства, можна узагальнити напрями удосконалення їх на підприємстві, що дозволить покращити основні техніко-економічні показники діяльності підприємства, буде корисним при удосконаленні вибору стратегії подальшого розвитку підприємств, плануванні їх поточної господарської діяльності.

Оборотні активи підприємства мають важливе значення для його фінансової стабільності та ефективності. Їх ефективне управління забезпечує здатність підприємства вчасно і якісно задовольняти потреби споживачів, забезпечувати постійну виробничу діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Донін Є. О. Особливості сучасних підходів щодо специфіки класифікації оборотних активів підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. № 1 (29). С. 75–85. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/5738/5764>

2. Мордань Є. Ю., Сумченко А. О. Методичний підхід до побудови системи управління оборотними активами підприємства. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2019. № 4. С. 24–34. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/76920>

Ткачук Людмила Миколаївна – к.е.н., доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com

Остапчук Маргарита Володимирівна – студентка групи МФКД-21б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: margaritaostapcuk4@gmail.com

Liudmyla Tkachuk - Candidate of economic sciences, Associate Professor of Finance and innovation management, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com

Marharyta Ostapchuk - student of group MFKD-21b, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: margaritaostapcuk4@gmail.com